

ЕЛИЗАВЕТА ЯКІВНА КРАЄВА

(До 90-річчя від дня народження)

Елизавета Яківна Краєва ювілей зустрічає на своїй батьківщині – Воронезькій, хоча більшу частину свого творчого життя віддала Україні.

Народилася Елизавета Яківна 8 квітня 1922 р. у родині службовців. Після закінчення геологічного факультету Воронезького університету вона за розподілом була направлена у виробничу організацію "Транскар'єр" до м. Київ.

У 1951 р. Є. Я. Краєва вступила в аспірантуру при Інституті геологічних наук АН УРСР. Науковим керівником у неї була відомий фахівець палеогену України – мікропалеонтолог Ольга Костянтинівна Каптаренко-Черноусова, яка добре відчувала значення мікропалеонтологічних досліджень для встановлення віку та розчленування осадових порід під час глибинного буріння, коли у керні свердловин не завжди вдавалось знайти макрофауністичні рештки. Тому основна увага молодого аспіранта була направлена на вивчення мікропалеонтологічних решток з керна глибоких свердловин, що були пробурені на півдні України трестом "Укрсхіднафторозвідка" у

період 1951–1954 рр. У результаті цієї копіткої роботи Є. Я. Краєвою була підготовлена дисертація "Фораминиферы верхнеэоценовых и олигоценовых отложений Причерноморской впадины", яка була достроково та успішно захищена на вченій раді Інституту геологічних наук АН УРСР.

Після захисту кандидатської дисертації Елизавета Яківна все своє життя пов'язала з Інститутом геологічних наук. Спочатку вона працює молодшим науковим співробітником, а з 1962 р. – старшим науковим співробітником у відділі стратиграфії і палеонтології кайнозойських відкладів аж до виходу на пенсію у 1988 р.

В своїй першій самостійній монографії (1961) Є. Я. Краєва дуже висококваліфіковано подає опис форамініфер, які найбільш важливі для стратиграфії верхнього еоцену та олігоцену Причорноморської западини. Вона встановлює вісім нових видів бентосних форамініфер та чотири варієтети, що були не відомі раніше в СРСР.

Як визнаний фахівець-мікропалеонтолог Елизавета Яківна зробила значний внесок у вивчення проблем стратиграфії і палеонтології закритих районів поширення палеогену у Причорноморській западині та шельфі Чорного моря.

В своїй науковій діяльності Є. Я. Краєва була дуже комунікабельним і доброзичливим діячем, з яким завжди хотілося співпрацювати. Досить згадати таких науковців, як В. Я. Дідковський, В. Г. Куліченко, Е. Б. Савронь, З. Н. Сатановська, А. О. Веселов, Н. Т. Савенко, Н. А. Щекіна, В. А. Зелінська, М. М. Іванік, Н. В. Маслун, Г. М. Чеханська, С. А. Люльєва, О. Я. Ліпнік, Р. Н. Ротман, С. М. Цимбал, М. В. Ярцева, Г. А. Орлова, К. І. Аладжова-Хрисчева, Б. Ф. Зернецький, А. П. Печенкіна та ін., з якими у Елизавети Яківни є спільні наукові праці.

Є. Я. Краєва є автором і співавтором понад 100 наукових праць, серед яких слід відмітити такі монографії, як "Атлас палеогеографічних карт Української та Молдавської РСР" (1960), "Атлас характерных фораминифер юры, мела и палеогена" (1963), "Палеонтологический справочник", т. 3, (Фораминиферы палеогена Украины) (1969), "Обоснование стратиграфических подразделений мезо-кайнозоя Украины по микрофауне" (1975), "Стратиграфическая схема палеогеновых отложений Украины (Унифицированная)" (1987), які створили надійну базу для подальших наукових досліджень палеогену України.

Елизавета Яківна була чудовим польовим геологом. Брала участь у численних геологічних

експедиціях, екскурсіях, симпозиумах. Її цікавили не тільки розрізи палеогену України, а й Західно-Європейський стратотип. Їй вдалось познайомитись з кайнозойськими розрізами Великої Британії та поспілкуватися з проф. Д. Керрі, провести обмін колекціями форамініфер. Всі ці матеріали були використані співробітниками відділу кайнозою в своїх подальших роботах.

Є. Я. Краєва брала активну участь у громадському житті. Вона була постійним членом Палеогенової комісії СРСР та провадила широке

листування з колегами-мікропалеонтологами. Брала участь в роботі проекту 174 МПГК "Геологічні події термінального еоцену", була учасницею та керівником екскурсії по палеогену Криму на XII Європейському мікропалеонтологічному колоквіумі.

Колектив Інституту геологічних наук НАН України, друзі, колеги щиро вітають ювіляра, зичать їй доброго здоров'я та щасливого довголіття!

Редколегія "Геологічного журналу"